

RESURSĂ EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ

Denumire: Subiect și barem Examenul de bacalaureat național 2020

Autor: Neacșu Mariana Camelia

Unitatea de învățământ: Liceul Tehnologic „Petre S. Aurelian” Slatina

Disciplina: Limba și literatura română

Scopul materialului propus- didactic (de utilizat la clasă cu elevii)

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Politețea pe internet n-a intrat încă în Codul bunelor maniere și fiecare se descurcă cum poate. Mi s-a întâmplat să primesc scrisori de la persoane complet necunoscute care aveau nevoie de un ajutor literar. O doamnă din Anglia, aflată la o bursă, voia nu știu ce date precise despre interbelic. Ca să-i răspund ar fi trebuit să reîncep să scotocesc prin hârtiile mele sau chiar să mă duc la bibliotecă. Aș fi putut, desigur, să nu-i răspund deloc, să spun că n-am primit mesajul sau că n-am timp, dar „de dragul culturii” i-am scris și i-am sugerat câteva repere bibliografice. Persoana le-a primit ca și cum i s-ar fi convenit prin contract și nu s-a ostenit să-mi mai mulțumească. Sau poate a fost enervată că nu i-am rezolvat eu această parte a lucrării. Același lucru cu o tânără de la radio, care mi-a scris în preajma Crăciunului, cerându-mi date despre sărbătorile interbelice. I-am făcut o minisinteză pe temă, i-am trimis-o, dar n-am mai primit nici un alt semn. Un „Mulțumesc!” oricât de grăbit sau măcar data emisiunii ar fi salvat cât de cât obrazul persoanei.

Mai nou a apărut moda felicitărilor electronice colective care a luat proporții de nebănuite. Este, după mine, atât o insultă la adresa ideii de felicitare (care presupune că dorești ceva anume unei persoane anume), cât și la adresa prieteniei. Îmi amintesc că am citit o scrisoare a lui Grigore Moisil, trimisă într-un moment deloc propice scrisului (o convocare militară), o scrisoare frumoasă, de câteva pagini, pe care matematicianul mărturisea, într-un P.S. adresat, cred, soției, că o trimisese și altei rude. O ruga deci pe prima destinatară să nu-l dea de gol, ca să nu se facă de râs că nu e în stare să scrie două scrisori diferite. Acest tip de rușine a dispărut. Împreună cu multe 108 alte tipuri de rușine. Mi s-a întâmplat să primesc e-mailuri „personale” (adică nu oficiale, nu de la cine știe ce firmă sau instituție) în care, pe o pagină întregă, se întind adresele unor persoane cvasi-necunoscute, iar la sfârșit de tot, pe un singur rând, mesajul glorios: „Cutare vă urează un An Nou fericit!” Cum pe internet poți pune toate adresele stocate dintr-o singură comandă, e aproape sigur că urătorul grăbit nici nu se mai ostenește să parcurgă zecile de nume înșirate acolo și nici nu mai știe cui se adresează.

Mesajele colective sunt justificate numai în comunicarea instituțională sau dacă niște oameni formează o echipă, știu unii de alții, sunt prieteni apropiați sau, în termenii teoriei comunicării, „grup egalitar”. Te trezești pus însă „la grămadă” cu inși complet necunoscuți sau despre care ai păreri foarte proaste. Sper că în viitoarele coduri ale bunelor maniere pe internet, care ar trebui scrise urgent, se va arăta cât de ofensatoare sunt asemenea mesaje. Subtextul lor e: „Eu sunt un om ocupat, n-am timp pentru fiecare din voi, a vă spune La mulți ani! fiecăruia mă plictisește de moarte, scap de toți deodată.”

Ioana Pârvulescu, *Întoarcere în secolul 21*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *nu s-a ostenit*. **6 puncte**
2. Menționează, valorificând informațiile din text, efectul pe care îl produce primirea de scrisori de la persoane complet necunoscute asupra autoarei. **6 puncte**
3. Precizează ce efect produc felicitările electronice colective asupra autoarei, justificându-și răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică, pe baza informațiilor din text, un motiv pentru care se justifică mesajele colective. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, ce provoacă indignarea autoarei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi importanța respectării unor convenții în menținerea relațiilor interumane, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Întoarcere în secolul 21*, de Ioana Pârvulescu, cât și la experiența personală sau culturală.
20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Un farmec trist și nențeles
Puterea mea o leagă,
Și cu nimic nu m-am ales
Din viața mea întregă.

I te-ai rugat: dorul nespus
Din suflet să-ți alunge,
Dar el se-nalță tot mai sus
Ca să nu-l poți ajunge.

E un luceafăr răsărit
Din negura uitării,
Dând orizon nemărginit
Singurătății mării.

Va rămânea necunoscut
Și va luci departe
Căci luminează din trecut
Iubirii celei moarte

Mihai Eminescu, *Un farmec trist si nențeles*

Notă! Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. a)
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Test 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. menționarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Secvența are sensul de nu s-a deranjat. etc.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

2. menționarea efectului pe care îl produce primirea de scrisori de la persoane complet necunoscute (Efectul pe care îl produce primirea de scrisori de la persoane complet necunoscute este de indignare.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

3. precizarea efectului felicitărilor electronice colective asupra autoarei (de exemplu: insultă) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență din text („Felicitările electronice colective reprezintă o insultă atât la adresa ideii de felicitare, cât și la adresa prieteniei.”) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

4. explicarea unui motiv pentru care se justifică mesajele colective (de exemplu: Mesajele colective sunt justificate numai în comunicarea instituțională.) – 4 puncte: explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**

5. prezentarea unei atitudini care îi provoacă indignare autoarei (de exemplu: Te trezești pus însă „la grămadă” cu inși complet necunoscuți sau despre care ai păreri foarte proaste. etc.): prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; abordare schematică, ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**

– câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**

– formularea unei concluzii pertinente **1 punct**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**

– respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

– așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea**(10 puncte)**Comentarea textului dat, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice **6 puncte**

- comentarea adecvată și nuanțată, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice – 6 puncte
 - comentarea textului, prin evidențierea ezitantă a relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice – 3 puncte
 - simpla precizare a ideii poetice/a mijloacelor artistice sau tendință de generalizare – 1 punct
- utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**SUBIECTUL al III-lea****(30 de puncte)****Conținut – 18 puncte**– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică **6 puncte**

- precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice: 2 puncte
 - numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematice precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte
 - evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat **6 puncte**
- precizarea temei: 2 puncte;
 - câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic – 2 x 2 puncte = 4 puncte (comentarea adecvată – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct)
- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**
- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 p.
 - relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
 - schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0–1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0–1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.